

Nederlandse Mededingingsautoriteit

Aan

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en
Innovatie
T.a.v. de heer drs. M.J.M. Verhagen
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Datum

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

09 DEC. 2010

103621/4.B586

2

Onderwerp

Uitvoerings- en handhavingstoets wijzigingen Warmtewet en -regelgeving

Geachte heer Verhagen,

Naar aanleiding van uw brief van 17 november 2010, wil ik u met deze brief op de hoogte stellen van de resultaten van de door de Raad van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) uitgevoerde uitvoerings- en handhavingstoets (hierna UHT).

Graag wil ik u bedanken voor het toezenden van het voorstel van wet houdende wijziging van de Warmtewet in verband met enkele aanpassingen (hierna: het wetsvoorstel), alsmede het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur, houdende regels ten uitvoering van de Warmtewet (hierna: het ontwerpbesluit) en de ontwerpregelgeving houdende uitvoering van het Warmtebesluit (hierna: de ontwerpregelgeving).

De Raad heeft al een aantal malen¹ op een eerdere versie van de Warmtewet een uitvoerings- en handhavingstoets uitgevoerd. Daarbij heeft de Raad een aantal opmerkingen gemaakt en voorstellen gedaan ter verbetering van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de wet. Eind 2009 heeft de Raad een uitvoerings- en handhavingstoets uitgevoerd op het ontwerpbesluit.² Op uw verzoek heeft de Raad vervolgens een effectenonderzoek uitgevoerd om de werking en het effect van de voorgenomen reguleringssystematiek te onderzoeken. De uitkomsten van dit effectenonderzoek³ zijn op 30 juni jongstleden met de Tweede Kamer besproken.⁴

¹ Brieven van 21 juni 2005 (kenmerk P_300055/3.B586); van 26 april 2006 (kenmerk P_300062/3.B314) en van 16 juni 2008 (kenmerk 102999/4.B191).

² UHT-brief van 6 november 2009 met kenmerk 103312_1/2.B1442.

³ Onderzoek effect Warmtewet op warmteprijs en bedrijfsrendement, rapport 6 mei 2010, kenmerk 103349/262.R1128.

⁴ Algemeen overleg van 30 juni 2010, Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 29048, nr. 51.

De Tweede Kamer heeft u in dit overleg mandaat gegeven voor het doorvoeren van een aantal wijzigingen in de wet- en regelgeving. Zo vormt de maximumprijs nu uitgangspunt van de tariefregulering en is de redelijke prijs komen te vervallen. Ook is de terugwerkende kracht uit de wetstekst geschrapt. Daarnaast is een groot aantal wijzigingen op wetsniveau doorgevoerd, waaronder uitbreiding van het handavingsinstrumentarium. Deze wijzigingen helpen de Raad bij de uitvoering van en het toezicht op de wet en komen grotendeels tegemoet aan de eerder door mij aangekaarte risico's en aandachtspunten.

Op grond van deze ex ante analyse kom ik dan ook tot de conclusie dat het voorliggende ontwerpvoorstel en onderliggende regelgeving uitvoerbaar en handhaafbaar is. Wel heb ik hieronder een aantal adviezen opgenomen, die de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel verder zullen verbeteren. Deze adviezen zien op:

1. toezicht op vergunninghouders en leveranciers;
2. de rendementsmonitor en – toets;
3. de procedure tot vaststelling van de maximumprijs;
4. het toezicht op kwaliteit en veiligheid.

Voor het overige verwijs ik u nog naar de bijlagen bij deze brief. In bijlage I wordt een aantal overige aandachtspunten aangestipt; in bijlage II ga ik in op de inschatting van de uitvoeringslasten als gevolg van de gewijzigde wet- en regelgeving.

Ad 1. Toezicht op vergunninghouders en leveranciers

De Raad heeft op grond van de Warmtewet een aantal belangrijke toezichtsbevoegdheden toegewezen gekregen ten aanzien van alle warmteleveranciers in Nederland. Als gevolg van het wetsvoorstel krijgt de Raad daarnaast nu ook bij alle vergunningplichtige leveranciers de bevoegdheid om bij de aanvraag van de vergunning de financiële, technische en organisatorische kwaliteiten te toetsen en specifieke voorschriften aan de individuele besluiten te verbinden.⁵ De Raad onderstreept dat zij met deze (gewijzigde) bevoegdheden de consument beter kan beschermen.

De Raad ziet echter wel belangrijke uitvoeringsproblemen bij het toezicht op de leveranciers. De Raad heeft geen zicht op (het aantal) warmteleveranciers. Uit onderzoek van CE Delft⁶ blijkt dat dit er mogelijk duizenden zijn. Doordat onbekend is wie de onder toezicht gestelde partijen zijn, wordt de uitvoering van het toezicht ernstig bemoeilijkt. Dat geldt zowel voor het toezicht op de eisen die aan alle leveranciers worden gesteld, als voor de specifieke eisen die zijn gericht op

⁵ Deze wijziging komt in de plaats van het stelsel waarbij de leveranciers die vergunningsplichtig zijn en die op het moment van de inwerkingtreding van de wet al op de Nederlandse markt actief zijn van rechtswege een vergunning zouden verkregen. De Raad is van mening dat deze wijziging meer recht doet aan de aard van een vergunningenstelsel.

⁶ Schepers, en van Valkengoed: Warmtenetten in Nederland, CE Delft 2009.

vergunninghouders.⁷ Hoewel deze vergunningplichtige leveranciers binnen drie jaar een vergunningsaanvraag bij de Raad zullen moeten indienen, is het waarschijnlijk dat ze dit pas in het derde jaar zullen doen. Als zij zich niet direct bij de Raad moeten melden, is er daardoor in de eerste drie jaar geen effectief toezicht mogelijk op de specifieke eisen die zijn gericht op vergunninghouders. De overige leveranciers hoeven zich helemaal niet te melden, waardoor toezicht op deze partijen ernstig bemoeilijkt wordt. De Raad verzoekt u daarom in het wetsvoorstel een meldingsplicht op te nemen voor alle leveranciers.

Bij de melding zouden de leveranciers hun naam- en adresgegevens en belangrijkste eigenschappen⁸ moeten melden, op basis waarvan een inschatting kan worden gemaakt of deze leveranciers vergunningsplichtig zijn. Zo kunnen de toezichtstaken die specifiek zijn gericht op vergunninghouders⁹ ook in de eerste drie jaar reeds worden uitgevoerd. Aan deze meldingsplicht zou een termijn moeten worden verbonden, zodat binnen enkele maanden na inwerkingtreding van de wet kan worden bepaald hoeveel warmteleveranciers en vergunninghouders er zijn. Bovendien beveelt de Raad aan in het wetsvoorstel een sanctiemogelijkheid op te nemen bij niet-naleving van de meldingsplicht.

Ad 2. Rendementsmonitor en -toets

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft u het tariefstelsel herzien. Om eventuele overwinsten bij warmteleveranciers te voorkomen, is in artikel 7 ter vervanging van de redelijke prijs de taak opgenomen voor de Raad om de ontwikkeling van de rendementen van warmteleveranciers te monitoren. In aanvulling op deze monitoringstaak is de bevoegdheid voor het uitvoeren van een rendementstoets opgenomen.¹⁰ Deze bepaling zal pas in werking treden als daar op grond van de monitor aanleiding voor is. Ik deel uw standpunt dat het verstandig is eerst de ontwikkeling van de rendementen te monitoren alvorens het zwaardere instrument van de toets in te zetten.

Bij inwerkingtreding van de rendementstoets kan worden overgegaan tot verdiscontering van het meer dan redelijk geachte rendement in toekomstige tarieven van een leverancier. Voor het uitvoeren van de toets moet eerst nadere regelgeving worden vastgesteld.¹¹ De Raad onderschrijft de opmerking in de toelichting dat het vormgeven van een adequate rendementstoets tijd zal

⁷ De specifieke verplichtingen voor vergunninghouders zijn opgenomen in hoofdstuk 2.2 van de Warmtewet. Op grond van artikel 42, tweede lid, gelden deze eisen ook al voordat op de vergunningsaanvraag is beslist.

⁸ De Raad denkt aan gegevens met betrekking tot het aantal verbruikers aan wie de leverancier levert, het aantal gigajoules dat hij jaarlijks levert en/of bescheiden waaruit het eigendom van het net en/of gebouwen ten behoeve waarvan warmte wordt geleverd, blijkt.

⁹ De specifieke verplichtingen voor vergunninghouders zijn opgenomen in hoofdstuk 2.2 van de Warmtewet. Op grond van artikel 42, tweede lid, gelden deze eisen ook al voordat op de vergunningsaanvraag is beslist.

¹⁰ Artikel II van de Warmtewet regelt dat aan artikel 7 drie leden worden toegevoegd, waarin de bevoegdheid voor het uitvoeren van een rendementstoets, alsmede een correctiemogelijkheid van de tarieven van een leverancier zijn opgenomen.

¹¹ Artikel II van de Warmtewet schrijft voor dat bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld.

vergen. De Raad zal onder meer in kaart moeten brengen hoe eventueel onredelijk hoge rendementen in de tarieven van een leverancier kunnen worden verwerkt. De Raad adviseert u derhalve om bij eventuele inwerkingtreding van deze bepaling rekening te houden met deze benodigde voorbereidingstijd.

De Raad merkt op dat, door een correctie op een warmtetarief van een specifieke leverancier, impliciet verschillende leveringstarieven zouden worden bepaald. Naast de algemene maximumprijsformule ontstaan er dan immers een of meerdere gecorrigeerde (lagere) leveringstarieven voor specifieke leveranciers. Dit kan ertoe leiden dat de transparantie van de tarieven voor verbruikers vermindert. De Raad verzoekt u hiermee rekening te houden. Ook signaleert de Raad dat het vaststellen van een individuele correctiefactor per leverancier gepaard zal gaan met hoge uitvoeringslasten voor zowel de Raad als voor de betrokken leveranciers. Deze lasten kunnen op dit moment nog niet precies worden ingeschat, omdat de benodigde regelgeving hiervoor nog zal moeten worden opgesteld en het aantal leveranciers momenteel niet exact bekend is.

Ik concludeer dat het tariefstelsel door het vervallen van de combinatie tussen de redelijke en maximumprijs, de mogelijkheid van pooling en de terugwerkende kracht aanzienlijk transparanter en eenvoudiger is geworden. Ik wijs u er echter op dat ook het nieuwe tariefstelsel in potentie een complex en intransparant systeem is, op het moment dat door tariefcorrectie individuele tarieven tot stand zullen komen.

Ad 3. De procedure tot vaststelling van de maximumprijsformule

Op grond van het voorgestelde artikel 5 krijgt de Raad de taak jaarlijks een maximumprijs(formule) voor de levering van warmte vast te stellen. Deze maximumprijs treedt in werking op een door de Raad te bepalen datum en geldt tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs, aldus het derde lid van dit artikel.¹²

De Raad signaleert enkele uitvoeringsproblemen ten aanzien van de voor het besluit benodigde data en de wijze van vaststelling van het besluit.¹³ Allereerst zal de NMa voor het uitvoeren van de berekening ten behoeve van het vaststellen van de maximumprijs over relevante data moeten kunnen beschikken. Een groot deel van de noodzakelijke data is echter jaarlijks pas per medio december¹⁴ beschikbaar, omdat de maximumprijs voor warmte wordt gebaseerd op de gereguleerde gastarieven.¹⁵ Toepassing van de nu voorgeschreven uniforme openbare

¹² Op grond van artikel 5, derde lid kan, wanneer het niet lukt een tarief vast te stellen voor 1 januari, het oude tarief worden gehanteerd.

¹³ Dit punt is ook geadresseerd in de UHT- brief van 6 november 2009 met kenmerk 103312_1/2.B1442.

¹⁴ In de praktijk komt het voor dat de prijzen voor het volgende jaar zelfs later bekend zijn/worden vastgesteld dan medio december van een jaar.

¹⁵ Zowel de gereguleerde tarieven voor regionaal gastransport als de leveringstarieven spelen een rol.

voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kost daarnaast enkele maanden. Wanneer de relevante data moeten worden afgewacht en de procedure wordt gevolgd, leidt dit ertoe dat de maximumprijs pas enkele maanden na aanvang van een jaar zou kunnen worden vastgesteld. De Raad acht het niet wenselijk om bij de maximumprijs systematisch van een latere ingangsdatum uit te gaan. Naast het feit dat daardoor niet meer aangesloten wordt bij de meest recente data, zou dit ertoe leiden dat de aansluiting met de praktijk van warmteleveranciers verloren gaat.

In aanvulling hierop merkt de Raad op dat de procedure van afdeling 3.4 Awb een relatief zware procedure is, die vooral is bedoeld om bij besluiten waarbij veel partijen belanghebbend zijn de af te wegen belangen inzichtelijk te krijgen. Hierbij geldt dat het type besluit voor die belangenafweging wel ruimte moet bieden. Bij het vaststellen van het maximumtariefbesluit is er echter nagenoeg geen ruimte voor belangenafweging, omdat het grootste gedeelte van de inhoud van het maximumtariefbesluit wordt voorgeschreven door het Warmtebesluit. De Raad concludeert daarom dat het toepassen van de procedure van afdeling 3.4. Awb in deze situatie geen toegevoegde waarde heeft.

Gegeven de hiervoor beschreven problematiek acht de Raad toepassing van deze procedure bij het voorbereiden van het maximumtariefbesluit niet op zijn plaats. De Raad adviseert derhalve om aansluiting te zoeken bij de wijze van vaststelling van een tariefbesluit op grond van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet, waarbij de Raad, afhankelijk van de situatie, zelfstandig kan bepalen of hij wel of niet de algemene voorbereidingsprocedure volgt.

Ad 4. Het toezicht op kwaliteit en veiligheid

A. Kwaliteit

Een warmteleverancier¹⁶ draagt op grond van artikel 2, eerste lid van de Warmtewet zorg voor de betrouwbare levering van warmte. Een betrouwbare levering van warmte vergt naar de mening van de Raad een ononderbroken warmtevoorziening en een deugdelijk warmtenet. Door slecht onderhoud van het warmtenet kunnen storingen en onderbrekingen ontstaan, waardoor de verbruiker niet langer verzekerd is van een betrouwbare levering van warmte.

De Raad merkt op dat toezicht op deze taak, anders dan bij de elektriciteit en gas, niet wordt gefaciliteerd door regels op grond waarvan de leverancier moet aantonen dat hij de betrouwbaarheid van warmtenetten waarborgt. Dergelijke instrumenten staan wel in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet¹⁷. Het ontbreken van deze instrumenten beperkt de mogelijkheden voor de Raad om op structurele wijze toe te zien op het uitvoeren van de taak. Ook bevat de in het wetsvoorstel opgenomen prijsreguleringsystematiek geen economische prikkel

¹⁶ Voor warmte is daarbij relevant dat er, in tegenstelling tot elektriciteit en gas, geen afzonderlijke netbeheerder is. De warmteleverancier draagt dus zowel zorg voor de warmtelevering als voor het beheer van het warmtenet.

¹⁷ De Raad denkt graag mee over een nadere uitwerking. De Raad kan zich voorstellen dat een systeem, zoals opgenomen in artikel 21 Elektriciteitswet 1998, op grond waarvan de netbeheerder moet beschikken over een doeltreffend systeem voor de beheersing van de kwaliteit, eveneens wordt geïntroduceerd bij warmte.

om de kwaliteit van het warmtenet op peil te houden, in tegenstelling tot de regulering van elektriciteits- en gasnetten. De Raad is van mening dat met vergelijkbare maatregelen voor kwaliteitsbeheer van warmtenetten, bescherming kan worden geboden aan verbruikers. De Raad geeft u in overweging dergelijke instrumenten alsnog in de Warmtewet op te nemen.

B. Veiligheid

De Raad merkt op dat het wetsvoorstel geen bepalingen bevat op het gebied van veiligheid. Eerdere grootschalige lekkages in warmtenetten¹⁸ die gepaard gingen met het onder hoge druk ontsnappen van stoom of heet water, tonen echter aan dat toezicht op de veiligheid van warmtenetten raadzaam is. In de bijlage bij de UHT- brief van 16 juni 2008¹⁹ heb ik reeds aangegeven dat het onduidelijk is wie toezicht houdt op de veiligheid van warmtenetten. Ik concludeer dat de Raad in het kader van het toezicht op veiligheid geen taken heeft. Wel merk ik op dat het van groot belang is dat een dergelijke taak bij een gespecialiseerde instelling zal worden neergelegd. Ik adviseer u hierover alsnog duidelijkheid te scheppen in de Warmtewet.

Afsluiting

Bij de kamerbehandeling van de problematiek inzake slimme meters op 3 november jongstleden²⁰ heeft u aangegeven mogelijk nog wijzigingen in de Warmtewet te gaan doorvoeren op het gebied van privacy- en securityeisen aan slimme warmte- en koudemeters. Een dergelijke wijziging is op dit moment nog niet meegenomen. Gegeven de inschatting dat een dergelijke wijziging een extra toezichtstaak voor de Raad met zich meebrengt, dringt de Raad erop aan bij aanpassing van de wet- en regelgeving op dit punt een aanvullende uitvoerings- en handhavingstoets uit te laten voeren door de Raad.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Wij vernemen graag van u wanneer de Minister deze brief zal publiceren conform hetgeen daarover is afgesproken in artikel 18, tweede lid, van het Relatiestatuuut EZ-NMa.²¹

Uiteraard zijn wij graag bereid tot nader overleg over de inhoud van deze brief en de bijlagen. U kunt hiervoor contact laten opnemen met mevrouw mr. M. Holtslag, bereikbaar onder telefoonnummer (070) 330 3307. Bij een eventuele schriftelijke reactie wordt u verzocht om te refereren aan kenmerk 103621.

¹⁸ Lek in het centrum van Rotterdam op 17 november 2010 (<http://www.nu.nl/binnenland/2381220/wateroverlast-coolsingel-in-rotterdam.html>).

¹⁹ Brief van 16 juni 2008, met kenmerk 102999/2.B191.

²⁰ TK, 3 november 2010, TK 17, p. 17

²¹ Staatscourant 29 juli 2010, nr. 12076, pag. 4.

Hoogachtend,

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze:

J.Th.A. de Keijzer
Lid van de Raad van Bestuur

Bijlage I Overige aandachtspunten

Warmtewet

Ad artikel 3

Een leverancier moet in de leveringsovereenkomst regels opnemen omtrent een vergoeding bij een ernstige storing of bij afwijking van de overeengekomen kwaliteitsniveaus. Er ontbreekt in de wet een expliciete bevoegdheid voor de NMa om toezicht te houden op een redelijke invulling van de compensatie bij storingen, zoals die bij elektriciteit wel bestaat. Eveneens ontbreekt er in de wet een verplichting voor een leverancier om een storingsregistratie bij te houden. Om te kunnen bepalen wanneer een compensatie moet worden verstrekt, dient de leverancier vast te (kunnen) stellen wanneer een storing heeft plaatsgevonden, hoe lang deze heeft geduurd en welke verbruikers hierdoor getroffen zijn. Bij gebrek aan een registratieplicht is het voor de NMa niet mogelijk om effectief toezicht te houden op dit punt. De Raad adviseert derhalve om een verplichting tot het voeren van een storingsregistratie op te nemen in de Warmtewet, conform de verplichting in artikel 19a van de E-wet en te overwegen om de Raad hierop een expliciete toezichthoudende taak te geven.

Ad artikel 11, lid 2

In artikel 11, tweede lid is bepaald dat de vergunninghouder de gebruiker tegen een redelijke prijs en redelijke voorwaarden een geschikte warmtewisselaar en een geschikte meter voor het meten van de geleverde hoeveelheid warmte te huur of te koop aan dient te bieden. De Raad merkt op dat dit artikel en de toelichting weinig richting geven aan de manier waarop het begrip 'redelijke prijs' dient te worden ingevuld. Een 'redelijke prijs' kan worden gebaseerd op de kosten van een doelmatige bedrijfsvoering, zoals in de wetgeving voor elektriciteit en gas vaker gebeurt. Een andere optie is een invulling op grond van het niet-meer-dan-anders principe. Voor de handhaafbaarheid van dit artikel verzoekt de Raad om in nadere regelgeving meer richting te geven aan de redelijke prijs van de warmtewisselaars en warmtemeter.

Warmtebesluit

Ad artikel 3 en 4

In deze artikelen en in de toelichting wordt de term 'halfjaarlijkse variabele gasprijs contracten' gehanteerd. Deze definitie komt niet overeen met de praktijk, waardoor discussie kan ontstaan over de referentie gasprijs. De Raad adviseert om in plaats daarvan te spreken over *'overeenkomsten tussen leverancier en gebruiker voor onbepaalde tijd'*.

Afleverset, warmtewisselaar en warmtemeter

In artikel 3 worden de vermeden gebruikskosten berekend met onder andere de jaarlijkse huurkosten voor een afleverset van de vier grootste warmteleveranciers. In artikel 6 wordt bepaald dat een leverancier in zijn boekhouding bij moet houden welke huurkosten voor verschillende typen afleversets bij een gebruiker in rekening zijn gebracht. In de toelichting wordt de afleverset gedefinieerd als warmtewisselaar en warmtemeter. De Raad dient na een aanloopperiode te bepalen wat de jaarlijkse huurkosten van een afleverset bedragen bij de grootste vier leveranciers.

De Raad ziet dat het in de praktijk vaak voorkomt dat een verbruiker niet zowel een warmtewisselaar als een warmtemeter gebruikt en daardoor slechts één van de twee van de leverancier huurt. Op basis van het nu liggende voorstel is het niet duidelijk of een leverancier in een dergelijke situatie de huurkosten in zijn boekhouding dient bij te houden en of de Raad deze kosten dient te betrekken in het bepalen van de jaarlijkse huurkosten van een afleverset. De Raad adviseert om dit in het besluit te verduidelijken.

Ad artikel 3, eerste lid, onderdeel GK_g

Bij de toelichting op de berekening van het onderdeel GK_g wordt gesteld dat voor het vaststellen van de jaarlijkse kapitaalslasten van een cv-ketel gerekend dient te worden met een door de NMa vast te stellen reële vermogenskostenvoet. De Raad is van mening dat het vaststellen van een reële vermogenskostenvoet die uitsluitend voor dit deel word gehanteerd een onevenredige uitvoeringslast geeft. Vanuit efficiëntie doeleinden is het aan te bevelen om in de ontwerpregeling de hoogte van deze reële vermogenskostenvoet op te nemen. Een pragmatische oplossing is om daarbij aansluiting te zoeken bij de reële heffingsrente die door het Ministerie van Financiën wordt vastgesteld.

Ad artikel 4, tweede lid.

Als de huidige referentiegasprijs blijft gehandhaafd, geeft de Raad het volgende in overweging. In het huidige Warmtebesluit wordt een gemiddelde genomen van de halfjaarlijkse gastarieven uit de leveringsovereenkomsten voor onbepaalde tijd over t-6 en t+6. Impliciet wordt daarbij verondersteld dat het verbruik gedurende de eerste en tweede helft van het jaar even groot is. Dit is niet het geval, aangezien kleinverbruikers in de eerste helft van een kalenderjaar een groter verbruik hebben dan in de tweede helft van een jaar. Doordat de gemiddelde gasprijs niet wordt gewogen voor dit verschil in verbruik, zou dit tot een onjuiste gasprijs (Pg) als referentie kunnen leiden en daarmee tot een maximumprijs die de werkelijke prijs niet correct weerspiegelt. De Raad geeft in overweging om een wegingsmogelijkheid in de wet of het warmtebesluit op te nemen, op grond waarvan de Raad tot een weging van de gemiddelde gasprijzen voor de eerste en tweede helft van het jaar kan komen. De benodigde informatie voor deze weging is reeds beschikbaar, vanuit het toezicht door de Raad op de Gaswet. De aanvullende uitvoeringslast is hiermee beperkt.

Aansluitend op bovenstaande, merkt de Raad op dat de maximumprijs altijd voor de helft gebaseerd zal zijn op een verouderde gasprijs wanneer de prijs van t-6 maanden mee te nemen. Hiermee loopt de maximumprijs niet parallel met de actuele situatie bij gas. De Raad vraagt zich daarom af of deze samenstelling van de maximumprijs de situatie van een gemiddelde gasverbruiker goed weerspiegelt en of er recht wordt gedaan aan het NMDA-principe. De Raad verwijst daarnaast nog naar een eerder advies ten aanzien van het hanteren van de vaste prijs eenjaarscontacten bij de referentiegasprijs.²²

²² UHT- brief van 6 november 2009 met kenmerk 103312_1/2.B1442.

Ad artikel 8

In artikel 8, tweede lid is opgenomen dat, indien de vergunninghouder zijn jaarrekening niet reeds publiceert, hij deze ter inzage zal leggen op het kantoor van zijn hoofdvestiging. De Raad geeft u in overweging om deze verplichting op alle leveranciers van toepassing te verklaren. Ter inzage leggen van een bestaande jaarrekening omvat immers een zeer beperkte handeling, met verwaarloosbare administratieve lasten, terwijl inzage in de jaarrekening de transparantie voor warmteverbruikers ten goede komt.

Ad artikel 9

In artikel 9 wordt aangegeven welke onderbouwing moeten worden meegestuurd bij een vergunningsaanvraag. Daarbij ontbreekt echter de verplichting om een onderbouwing op te nemen ten aanzien van de vergunningscriteria als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de wijzigingswet. De aanvraag zal allereerst op deze criteria worden beoordeeld en dient hierover derhalve informatie te bevatten.

Ad artikel 9, tweede lid, onderdeel e

Bij het toetsen op de vergunningcriteria moet de aanvrager aantonen dat hij ervoor heeft gezorgd dat er voldoende warmte beschikbaar zal zijn om te voldoen aan de (geprognosticeerde) warmtevraag van de aangesloten verbruikers. Daarbij zijn drie opties mogelijk:

1. De aanvrager produceert alle benodigde warmte zelf. In dat geval wordt er niet ingekocht en is er geen inkoopovereenkomst.
2. De leverancier heeft één overeenkomst met een producent, waarmee voldoende warmte kan worden ingekocht.
3. De leverancier heeft meerdere overeenkomsten met één of meerdere producenten, waarmee voldoende warmte kan worden ingekocht.

In situatie 1 zal de aanvrager op een andere wijze dan door het overleggen van een inkoopovereenkomst aantoonbaar moeten maken dat er voldoende warmte beschikbaar zal zijn om te voldoen aan de (geprognosticeerde) warmtevraag; in situatie 3 zijn niet 'meer' maar 'alle' inkoopovereenkomsten benodigd om te kunnen toetsen of de aanvrager voldoende warmte kan leveren. De Raad adviseert artikel 9, onderdeel e, op de bovengenoemde situaties aan te passen.

Bijlage II Benodigde capaciteit

Naar aanleiding van de onderhavige uitvoerings- en handhavingstoets op het wetsvoorstel en het ontwerpbesluit heb ik een inschatting gemaakt van de benodigde capaciteit. Ik merk daarbij op dat een groot aantal zaken, waaronder het tariefstelsel, ingrijpend is gewijzigd en dat bepaalde taken, zoals geschilbeslechting, zullen komen te vervallen. De uitvoeringslasten voor de bedrijven zijn verminderd en de handhaafbaarheid en transparantie van de wettelijke bepalingen is verbeterd. De doorgevoerde aanpassingen van het vergunningenstelsel leiden ertoe dat het van rechtswege verlenen van vergunningen wordt vervangen door een overgangstermijn waarbinnen vergunningplichtigen hun vergunningsaanvraag moeten indienen. Op dit moment is het nog onduidelijk om hoeveel (potentiële) vergunninghouders het gaat. Bij de FTE-berekening wordt echter vooralsnog rekening gehouden met 12 vergunninghouders²³.

Daarnaast merk ik op dat ik bij de FTE-inschatting rekening heb gehouden met het feit dat, mede door het wegvallen van de geschillenregeling, aannemelijk is dat belangenorganisaties bij de inwerkingtreding van de wet handhavingsverzoeken zullen indienen. Ook zal relatief vaak ambtshalve onderzoek worden ingesteld, gegeven het uitgangspunt van de Warmtewet van een hoog niveau van consumentenbescherming.

Op basis van het voorliggende wetsvoorstel ben ik van oordeel dat voor de uitvoering van de wet 11 FTE voor de gehele NMa (inclusief Juridische Dienst, en overhead) nodig zullen zijn. Ik benadruk hierbij dat de FTE's die nodig zijn bij het alsnog in werking treden van artikel II van de Warmtewet (rendementstoets en –correctie) hier niet bij zijn inbegrepen. Zoals hiervoor onder punt 3 van deze brief is opgemerkt, zal invoering daarvan tot een forse toezichtsinspanning leiden. Deze wordt ingeschat op zeker 2 extra FTE.

De inschatting van het aantal FTE's komt lager uit dan het aantal FTE's dat u eerder aan de NMa heeft toegekend voor de uitvoering van de Warmtewet. De Raad kan zich echter voorstellen dat dit verschil in FTE's wordt aangewend als 'aanbetaling' op de benodigde FTE's inzake het Derde Pakket.

²³ Dit wordt gebaseerd op de tekst op p.18 van het ontwerp Warmtebesluit.

Nederlandse Mededingingsautoriteit

Postbus 16326
2500 BH Den Haag

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en
Innovatie
T.a.v. de heer drs. M.J.M. Verhagen
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG